

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos
Tekijä-Författare-Author Härkänen, Soili		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Tuettu omaishoito ja hoitajien arki - tutkimus espoolaisista omaishoitajista		
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2002-03-06	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 79 + 15
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen tavoitteena oli tarkastella omaishoitajia, hoivatyötä ja kokemuksia kotihoidosta. Omaishoitaja tarkoittaa henkilöä, joka hoitaa iäkästä, sairasta tai vammaista läheistensä hänen kotona, ja joka on tehnyt omaishoitosopimuksen hoidettavan kotikunnan kanssa. Hoivatyö tarkoittaa hoidettavan avustamiseen ja kodin hoitoon liittyviä tehtäviä sekä hänen asioiden hoitoa. Tutkimuksessa myös vertaillaan keskenään aikuisten ja lasten hoitajina.</p> <p>Tutkimusaineisto koostui 133 omaishoitajan tiedoista. Aineisto kerättiin postikyselynä Espoossa vuonna 2001. Tutkimuksessa käytettiin kvantitatiivisia tutkimusmenetelmiä.</p> <p>Tutkimuksen teoreettinen osuus koostui omaishoitajien asemaa ja arkea sekä omaishoidon tukikäytäntöjä käsitelleistä tutkimuksista. Viitekehyksessä hahmotellaan omaishoitoa hyvinvointivaltion toimintana ja yksilöllisenä kokemuksena, jotka tapahtuvat julkisen ja yksityisen alueiden välimaastossa kotona.</p> <p>Tutkimustuloksien mukaan omaishoitajat olivat useimmiten naisia. Vastaajista miltei puolet oli eläkkeellä. Muista kuin eläkkeellä olevista puolet oli ansiotyössä ja neljännes teki kotitaloustyötä. Aikuisten hoitajat olivat useimmiten yli 54-vuotiaita tai eläkkeellä. Lasten omaishoitajat olivat yleensä työikäisiä.</p> <p>Omaishoidon tuki ei ollut todellinen vaihtoehto ansiotyölle, vaan eräs vaihtoehto. Omaishoito yhdistettiin hoito- ja virkavapaisiin, osa-aikatyöhön ja opiskeluun tai päinvastoin. Riittävän korkeana ja palkkatulon etuudet takaavana omaishoidon tuki voisi houkutellessa hoitajaksi ventovieraita ihmisiä sukulaisten tavoin.</p> <p>Ennakkokäsitysten mukaisesti hoivatyölle oli vaikea määritellä hintaa sen ollessa naisten tekemää työtä. Perheenjäsenten ja sukulaisten vähäisempää osallistuvuutta aikuisten omaishoidossa korvattiin kunnallisilla kotiavuuilla. Kotiavut kohdentuvat useimmiten pienelle joukolle aikuisten hoitajia.</p> <p>Monista toiveista huolimatta hoitajista suurin osa oli tyytyväisiä omaishoidon tukipalveluiden suhteen. Lasten ja aikuisten hoitajat toivoivat lisää kunnallisia palveluita ja vapaata, matalampia palveluhintoja sekä korkeampia hoitopalkkioita. Lisätukea toivottiin nimenomaan kunnalta, eikä perheen tai suvun jäseniltä.</p> <p>Omaishoito satoi hoitajat työhönsä usein ympärivuorokautisesti. Väsyneisyys oli useimmiten kehitysvammaisten lasten hoitajien ongelma. Uupuneisuus ja loppuunpalaminen olivat hoivatyön sitovuutta suurempi hankaluus etenkin iäkkäämmillä naishoitajilla. Lopettamisajatuksista huolimatta toimittiin omaishoitajana joko 'pakosta' tai 'tietäen' tekevänsä oikein itsensä ja hoidettavansa vuoksi.</p> <p>Tärkeimmät lähdetekokset:</p> <p>Anttonen & Sipilä 2000: Suomalaista sosiaalipolitiikkaa.</p> <p>Gothóni 1991: Omaiset - loppuunpalaneita ihmisiä vai käyttämätön voimavara.</p> <p>Vaarama ym. 1999a: Omaishoidon tuki sosiaalipalveluna. Selvitys omaishoidon tuesta ja sen vaihteluista vuonna 1998.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords omaishoito hoitotuki - omaiset kotihoito - vammaiset kotihoito - vanhukset avohoito - tukimuodot hoivatyö		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		